

МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН БЭЛГЭДЭЛ

ҮНДСЭН ОЙЛГОЛТ

Хүүхдүүд ээ! Бэлгэ тэмдэг гэж юу вэ?

Аливаа нэг зүйлийн утга учрыг дүрс, тэмдэг, дуу авиагаар илэрхийлж, түүнийг нь бүх нийтээр хүлээн зөвшөөрснийг **БЭЛГЭ ТЭМДЭГ** гэнэ.

Өөрөөр хэлбэл бэлгэ тэмдэг нь тухайн зүйлийн утгыг дамжуулдаг код юм. Бэлгэ тэмдгээр илэрхийлж сайн сайхан зүйлийг ерөөж буй утгыг **БЭЛГЭДЭЛ** гэнэ.

Хүүхдүүд ээ, Эдгээр бэлгэ тэмдгүүд ямар бэлгэдэл, утгыг илэрхийлдэг вэ?

Улс орон бүхэн өөрийн үндэсний өвөрмөц онцлогийг илэрхийлсэн бэлгэ тэмдэгтэй байдаг.

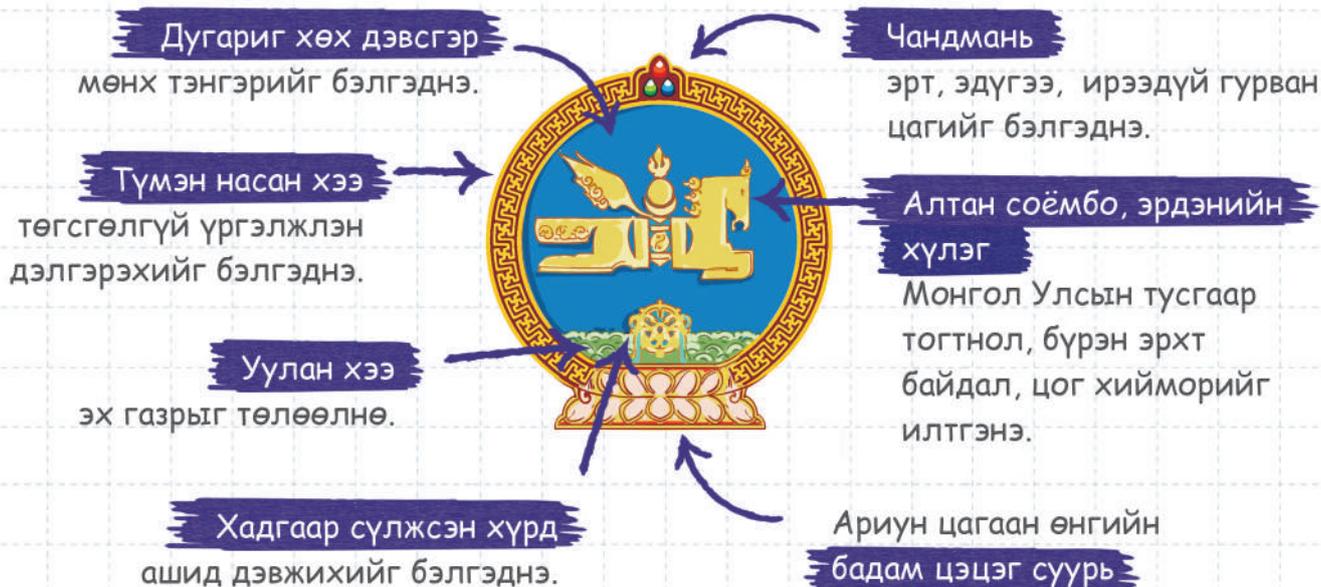

Тэгвэл манай улсын төрийн бэлгэ тэмдэгт юу юу багтах вэ?

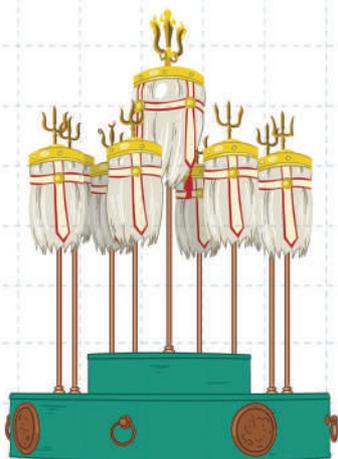
МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН БЭЛГЭ ТЭМДЭГ

Монголчууд Хүннүгийн үеэс өөрийн бэлгэ тэмдгийг бий болгож, эрхэмлэж ирсэн. Төрийн бэлгэ тэмдэг нь төрийн сүлд, туг, далбаа, тамга, дуулал бөгөөд манай улсын тусгаар тогтнол, бүрэн эрхт байдлыг илэрхийлнэ.

ТӨРИЙН СҮЛД

ТӨРИЙН ТУГ

Есөн хөлт цагаан туг Монголын төр ариунаар мандан бадрахын бэлгэдэл.

Орой дээр нь дүрсэлсэн гал маягийн **ган сэрээ** мөнхөд оршихийн бэлгэдэл.

Есөн хөлт цагаан тугны дээд **их бие** энхжин батжихын бэлгэдэл.

ТӨРИЙН ТАМГА

Тамга нь тухайн улсын тусгаар тогтнол, бүрэн эрхт байдлын илэрхийлэл, хууль цаазны батламж, төр ёсны бэлгэ тэмдэг юм. Төрийн тамга дөрвөлжин хэлбэртэй, голдоо төрийн сүлдтэй, сүлдний хоёр талаар Монгол Улс гэсэн бичээстэй, арслангийн дүрс бүхий бариултай байна. Төрийн тамгыг Монгол Улсын Ерөнхийлөгч барина.

ТӨРИЙН ДАЛБАА

Монгол Улсын төрийн далбаа нь улаан, хөх, улаан хосолсон өнгөтэй байна. Далбааны ишин талын улаан дэвсгэрийн төв хэсэгт алтан соёмбо байрлана.

Далбааны дундах хэсгийн **хөх өнгө** нь мөнх тэнгэрийг бэлгэднэ.

Хоёр талын **улаан өнгө** нь мандан бадрахыг бэлгэднэ.

СОЁМБО

Соёмбо нь төр улсын тусгаар тогтнол, батлан хамгаалах хүчний сүр жавхланг илэрхийлдэг бөгөөд Улсын сүлд, далбаа хийгээд одон тэмдэг зэрэгт хэрэглэдэг.

Монголын ард түмэн гал мэт мандан бадрахын бэлгэдэл

Хуяг мэт бат бэх байхын бэлгэдэл

Наран саран мэт гэрэлтэн мөнхжихийн бэлгэдэл

Загас мэт сонор соргог, өнөр өтгөн явж, арга билиг хослохийн бэлгэдэл

Сум мэт эгц шулуун байхын бэлгэдэл

Төмөр хэрэм лугаа адил төр улсаа хамгаалахын бэлгэдэл

ТӨРИЙН ДУУЛАЛ

Монгол Улсын Төрийн дууллын үгийг Ц.Дамдинсүрэн, хөгжмийг Б.Дамдинсүрэн, Л.Мөрдорж нар зохиосон юм. **1950 онд** анх зохиогдсон энэхүү Төрийн дуулал нь Монгол Улсын анхны албан ёсны төрийн дуулал бөгөөд 2006 онд шинэчилжээ.

Монгол Улсын төрийн бэлгэ тэмдгийг хүндэтгэх

Иргэд, өрх, аж ахуйн нэгж, байгууллага нь төрийн бэлгэ тэмдгээ дээдлэн хүндэтгэх ёстой. Бүх ард түмний баяр наадам, ёслол, хүндэтгэлийн арга хэмжээ болон бусад үед Төрийн сүлд, далбаагаа байрлуулах, мандуулах буюу Төрийн дууллыг эгшиглүүлж болно.

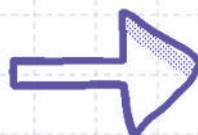
Төрийн дууллыг олон нийтийн өмнө эгшиглүүлэхэд бүх хүн босож, дуулж хүндэтгэнэ.

ҮҮНИЙГ МЭДЭХ ҮҮ?

ТӨРИЙН ДУУЛЛЫН ГЭРЭЛТ ХӨШӨӨ ХААНА БАЙДАГ ВЭ?

Чингисийн талбайн өмнөх цэцэрлэгт хүрээлэнд Төрийн дууллын гэрэлт хөшөө байрладаг. Тус хөшөөг 2008 онд урласан бөгөөд хөшөөнд төрийн дууллын үгийг ноот бичээсээр сийлж бүтээжээ.

ТҮЛХҮҮР ҮГ

- ✓ Бэлгэ тэмдэг
- ✓ Бэлгэдэл
- ✓ Тусгаар тогтнол
- ✓ Бүрэн эрхт байдал

ДАСГАЛ АЖИЛ

Монгол Улсын Төрийн дууллыг хамтдаа дуулаарай!

Үг: Ц.Дамдинсүрэн

Ая: Б.Дамдинсүрэн, Л.Мөрдорж

[МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН ДУУЛАЛ]

Дархан манай тусгаар улс

Өндөр төрийн минь сүлд ивээж

Даяар Монголын ариун голомт

Өргөн түмний минь заяа түшиж

Далай их дээдсийн гэгээн үйлс

Үндэс язгуур, хэл, соёлоо

Дандаа энхжиж, үүрд мөнхөжнө

Үрийн үрд өвлөн бадраая

Хамаг дэлхийн шударга улстай

Эрэлхэг Монголын золтой ардууд

Хамтран нэгдсэн эвээ бэхжүүлж

Эрх чөлөө жаргалыг эдлэв

Хатан зориг бүхий л чадлаараа

Жаргалын түлхүүр, хөгжлийн тулгуур

Хайртай Монгол орноо мандуулъя

Жавхлант манай орон мандтугай

ХЯНАЛТЫН АСУУЛТ

1. Төрийн бэлгэдэлтэй байхын утга учрыг тайлбарлана уу.
2. Төрийн бэлгэ тэмдэгт юу юу багтах вэ?
3. Төрийн бэлгэ тэмдэгт хэрхэн хүндэтгэлтэй хандах ёстой вэ?